

A Pro Silva Hungaria története

I.

A vágásos üzemmód hazai egyeduralma miatt a magyar erdészet afféle kakukktojásként került a Pro Silva Europa kezdő csapatába 1989-ben, az alakuló ülésen résztvevő Varga Béla egyéni tagsága révén.

Szerencsére az Országos Erdészeti Egyesület gyorsan felismerte a helyzetet, és a legelső között lépett be az európai szövetségbe, annak nemzeti csoportjaként. Az Erdőművelési Szakosztályban megalakult Pro Silva Munkacsoport lelkes tagjainak köszönhetően, tíz éven keresztül végzett a nagy "proszilvás" hagyományokkal rendelkező nemzetek (Svájc, Szlovénia, Németország, Franciaország, Csehország, stb.) közül is kitűnő - természetesen, elsősorban megalapozó - munkát.

Ennek az időszaknak az egyik kiemelkedő eseménye a Pro Silva Europa Kormányzó Tanácsának 1995-ben, hazánkban tartott ülése volt. Ezen az ülésen került végleges formába (Pécsi Dekrétum néven), a nem őshonos fafajok erdőgazdasági szerepével kapcsolatos PS álláspont. És itt lépett ki először a PSE a szűk, szakmai körből, miután - az összeszokott "vájtfülűek" szűk csapata mellett - a résztvevők között ott voltak hazánk erdővel foglalkozó jelentősebb, országos hatáskörű szerveinek, intézményeinek, szervezeteinek és intézeteinek képviselői (többségében az első számú vezetői) is. Hasonló meglepetést keltett és osztatlan elismerést aratott az azóta is a legjobbak között emlegetett, a Dunántúlon bemutatott, gazdag szakmai program is.

Ugyancsak említésre méltó fegyverténye volt a kis PS csapatunknak az erdőt érintő törvényeink megalkotásánál betöltött szerepe, hatékony lobbizása is. Százig menő módosító indítvány (köztük számos eredeti ötlet és javaslat) "átpréselésével" sikerült számottevően csökkenteni a modern erdőgazdálkodásra való fokozatos áttérés jogi akadályait.

Tíz év alatt sikerült megteremteni az egyre szélesebb körben megismert és elismert PS alapelvek gyakorlati alkalmazásának feltételeit. 1999-ben elérkezett hát az ideje az önálló jogi személyiségű, közhasznú társadalmi szervezet: a PSE magyar nemzeti csoportja - a PRO SILVA HUNGARIA - megalakulásának.

A 39 alapító tag között kellő helyet kaptak a társtudományok, rokonszakmák és az erdővel foglalkozó szervek és szervezetek kiemelkedő képviselő is.

Az új csapat a kommunikáció szinte minden hagyományos és modern eszközét felhasználva igyekezett ledolgozni a vágásos üzemmód szinte kizárólagos alkalmazásából származó hátrányát a magyar erdészetnek. Könyvek, poszterek, egyéb kiadványok szerkesztése, kiadása és terítése, konferenciák, tanulmányutak szervezése, vezetése, tanösvények létesítése, előadások terepi gyakorlatok és tréningek tartása, minta- és bemutató-területek hálózatának kiépítése, az üzemi munka közvetlen szakmai támogatása révén egyre több helyen öltött testet az erdőben a PRO SILVA filozófiája, gondolkodásmódja. A munka volumenére és ütemére jellemző, hogy az utóbbi években a PSH éves esemény-naptárában rögzített tételek száma meghaladja az ötvenet - köztük jó-néhány több napos rendezvény. Mindemellett bőven akad mégis, idő hiányában, kielégíthetetlen igény.

A PSH munkájának eddigi legnagyobb elismerése és egyben lehetősége az a szerep, amelyet az EU-hoz csatlakozó 15 Közép- és Kelet-Európai ország közel 10 millió ha magánerdejének megóvását és a benne folyó gazdálkodás terelését/támogatást célzó, FAO/IUCN kapcsolt projekt megvalósításában kapott. E hatalmas erdőterület kezelésének szereplőit kell elindítani azon az úton, hogy képesek legyenek a lehető legnagyobb mértékben átállni a (Pro Silva alapelveken nyugvó) természet-közeli, "low-input" erdőgazdálkodásra. A négy éves időtartamra tervezett projektet valamennyi érintett ország kormánya támogatja. E program keretében a PSH - elsőként - kiépítette a szükséges oktatási központok hálózatát, és megkezdte a megalapozó "átképzését".

Folyt. köv.

Eger, 2004

Varga Béla

PRO SILVA EUROPA és a

PRO SILVA HUNGARIA

alapító tagja